

Gundel János

I.

A mult század derekán egy tizenhárom esztendőös kis bajor fiú érkezett Anspachból Pestre, a túlkölő postakocsin. Szép jövő vidám zenéjét hallotta ki a postakürt muzsikájából, de talán maga sem remélte, hogy életútja milyen magasraível majd. Mert ebből a szegény, kicsi pincér-gyerekből a Ferenc József-rend lovagja, fővárosi bizottsági tag, a magyar vendéglős ipartestület elnöke, nemzetközi viszonylatban elismert szaktekintély, több budapesti szálloda és vendéglő tulajdonosa és a békebeli Budapest közéleti nagyságainak kedvenc

„Gundel bácsi”-

ja lett...

Mindent a maga erejéből, szorgalmával, szaktudásával, becsületes igyekezetével érte el. Tizenkét évi pesti tartózkodás után önállósította magát: a Király-utcában „Bécsi Sörház” címen vendéglőt nyitott. De három év múlva átvette a város szívében levő, József-téri

„Virágbokr”

vendéglőt, a híhetetlenül népszerű „Blumenstöckli”-t és ragyogóan felvirágoztatta. Ő vezette be először a bajor sört és messze földön híres volt a „Blumenstöckli” arról, hogy itt mérik a legjobb, mindig friss csapolású sört és itt főzik a legjobb pörköltet! Be is tért mindenki villásreggelire, vagy ebédre, Gundel bácsihoz, márpedig igen sokan jártak a táján, mert a szomszédos Mária Valéria-utcai Lloyd-házban volt akkor a tőzsde, no meg a város egyetlen hídja is a közelben öntötte Budáról a Pestre igyekvőket.

Kommer Annát, a másik pesti vendéglős-cinasztia bájos leányát vette feleségül Gundel János. Boldogan éltek, de nagy fájdalomukra, gyermekkel nem áldotta meg őket az Isten. Akkor minek dolgozzon tovább? — gondolta. Eladta a vendéglőt és nyugalomba vonult. No, azért persze nem pihent tétlenül! Sok munkát adott az Ipartestületi elnöki tisztségre, meg az 1885-ös országos kiállítás, amelyen a magyar vendéglősipar fejlődését mutatta be egy külön pavilonban. Egyben pedig megszervezte

az első országos vendéglős kongresszust.

Közben az Isten is megáldotta, mégpedig tíz év alatt öt gyermekkel! Amikor az ötödik csecsemő felsivított otthonukban, Gundel János úgy látta: most már érdemes tovább

ját. Törzsvendég volt gróf Pongrácz Károly, — amíg ki nem üldözték. Ez úgy történt, hogy Szilágyi Dezsőt bosszantotta a gróf angol- és franciaimádása. — Például azt állította, hogy csak a francia vörösbort lehet meginni. A burgundi Chevalier de Chambertin” nevű bor volt a kedvence. Szilágyi elhatározta, hogy megrétfálja. Arra kérte „Gundel bácsit”, hogy panceroljon össze magyar borokból egy vörös színű keveréket és öntse ezt a burgundi üvegébe, a magyar asztali vörös helyére pedig a burgundit csempéssze. A becsületes vendéglős azonban tiltakozott, .

nem vitte rá a lelke a borhamisításra.

— „Jól van, akkor majd pancsolok én!” — mennydörögte Szilágyi és így is tett. Amikor Pongrácz gróf megérkezett: vitát rendezett a borok ízéről és nagy nehezen rávette a grófot, hogy kóstolja meg az ő borát egyszer. Persze az a burgundi volt, de a mit sem sejtő Pongrácz alaposan leszólta és egekig magasztalta a maga italát, noha az ezúttal Szilágyi pancsolása volt... Falrengető nevetés közben árulták el aztán neki, hogy mi történt. Mire úgy megsértődött, hogy soha többé nem tette be al ábat közéjük, de még Pestet is elkerülte, haláláig nem mozdult ki többé a birtokáról...

„Szombatosok”

cimen vacsorázott az István Főherceg különszobájában az egyetemi tanárok asztaltársasága. Heinrich Gusztáv és a legöregebb Szinnyei József ültek az asztalfőn szombat esténként. A legfurcsább időt választotta magának az az asztaltársaság, amelynek Darányi Ignác, Csengety Lóránt, Tarkovics államtitkár és Kovács professzor — a „magyar narkózis”a feltalálója — voltak törzstagjai. Vasárnap délután négy órakor ültek le ebédelni!

1904-ben szűnt meg az István Főherceg szálloda, mert az Emmerling örökösökkel nem lehetett a bérlet felől megegyezni. Most másodszor is nyugalomba vonult Gundel bácsi, ezúttal véglegesen, mert hisz felnőttek már a fiai, azok dolgoztak helyette is. Igaz, hogy korán befogta volt őket az üzembe: alig hat éves korban mind a négy fián kipróbálta:

melyik lesz az ő igazi utódja?

Kettő mindjárt „untauglichnak” mutatkozott, az apa hajlamát, szaktudását, energiáját Károly és Ferenc fia örökölték teljes mértékben.

Híres magyar vendéglősök

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Összeállítás

Forrás:

Gundel János

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Személy:

Gundel János

Helyszám:

Gundel János
1941

1. /
Folyt a másik old.

2. / Folyt a másik old.

dolgoznia. Visszatért hát a régi mesterségéhez, hogy a gyermekeiért dolgozzék. 1889-ben kibérelte Emmerlingtől — három pesti szálloda tulajdonosától —

az István Főherceg szállodát, amely ott állt az Akadémia-utca szögletén. Ma GYOSZ-ház néven ismerjük, mert a Gyáriparosok Országos Szövetsége székel benne. Történelmi nevezetességu volt ez a ház szálloda korában. Vendéglőjében szervezte meg Baldacci Emmanuel 1848-ban a magyar honvédséget, itt jelentkezett nemzetőri szolgálatra Petőfi Sándor, itt lakott Bem apó és itt halt meg Klapka generális.

Más nevezetességei is voltak az István Főherceg szállónak. Mindezekelőtt a Béla-utcai kaputól balra eső, földszinti

„István-szoba”

amelynek falait Mühlback rajzai díszítették és fehér asztala körül az ország színe-java foglalt helyet. Itt évődött Szilágyi Dezső Darányi Ignáccal, — „Nácikám, állíts valamit, hadd cáfolom meg!” —, itt anekdotázott a „nagy palóc”: Mikszáth Kálmán, aki sok bájos történettel örökítette meg az István-szoba króniká-

Most pihent hát végre az öregúr. Volt is mit kipihennie! A nagyarányú szálloda- és vendéglő-üzem vezetésén kívül sok egyéb munkában is tevékenykedett az utolsó évtizedben: a kilencvenes évektől kezdve sűrűn látogatta a külföldi szállodai intézményeket és kongresszusokat, Glück Frigyes társaságában és az ő nagy agitációjukra tartották

a szállodások nemzetközi kongresszusát 1902-ben

Budapesten. Ez a kongresszus, amelyen több mint hatszáz külföldi szállodás jelent meg, új korszakot jelentett az akkor még gyermekcipőkben járó magyar idegenforgalom terén.

Sokat szerepelt Gundel János a főváros közgyűlésén is, ahol főleg közéleti kérdésekhez szólt hozzá. Hőfehér, dús művész-hajjal keretezett, szép markáns arcának láttára felderültek az emberek és a hálás ingyencek boldogan emlékeztek „Gundel bácsi” híres kreációira: a Mikszáth tiszteletére elnevezett „Palóc-levesre”, a pompás roston sült süllőre és a gombás, pörköltös lében úszó „debreceni párolt bélszín” felejthetetlen ízére...

Rónay Mária.